

DE ECONOMISCHE DIPLOMATIE VAN HET
INNOVATIE ATTACHÉ NETWERK

ONZE MAN IN HET BUITENLAND

Ze onderzoeken de kansen in 'hun' land voor de Nederlandse topsectoren, waaronder de chemie. Met als doel publiek-private samenwerking. "Daaruit volgt uiteindelijk handel, en daar gaat het om." Innovatie Attachés van drie door de Topsector Chemie aangewezen prioriteitslanden vertellen welke kansen zij er voor de chemie zien.

Tekst: Igor Znidarsic

Het Innovatie Attaché (IA) Netwerk, onderdeel van Agentschap NL van het ministerie van EZ, ondersteunt de topsectoren in hun internationale R&D- en innovatieambities. Vanuit ambassades en consulaten in vijftien landen ('posten') bedrijven de Innovatie Attachés 'economische diplomatie' in R&D, technologie en kennis. "Zij werken zo veel mogelijk rechtstreeks met en voor de Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen", vertelt Bart Sattler, Coördinator Thuisbasis Innovatie Attachés. "Maar elk jaar zijn er een aantal thema's waar wij vanuit de Thuisbasis centraal regie op voeren, ook op het gebied van de chemie. Afgelopen mei hebben we in Nederland bijvoorbeeld een groot congres georganiseerd over de *biobased economy*. Daarvoor is de informatie die op alle posten over dat thema is verzameld in één themaspecial gepubliceerd, vervolgens hebben we de toppers op R&D-gebied uit de IA-landen naar Nederland gehaald voor een presentatie, gevolgd door matchmaking-gesprekken met Nederlandse partijen." De verzamelde informatie, te vinden op www.ianetwerk.nl, geeft volgens Sattler een goed algemeen beeld van de kansen in de diverse landen. "Maar de echte toegevoegde waarde van het IA Netwerk ligt in het ondernemen van specifieke activiteiten met en voor de Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen. De Innovatie Attachés zijn dan ook rechtstreeks te benaderen voor alle partijen die daaraan behoefte hebben."

ROBERT THIJSSSEN, VS (WESTKUST)

"Er is hier veel bedrijvigheid op het gebied van *advanced biofuels* en *biochemicals*. Dat komt door de sterke kennisconcentratie, waar de University of California in Berkeley en geaffilieerde instituten zoals het Joint Bio Energy Institute een grote rol in spelen. En het komt door het risicokapitaal in Silicon Valley en de aanwezigheid van talent. Binnenkort gaat een stagiair voor ons in detail in kaart brengen waar de mogelijkheden tot samenwerking liggen. Het probleem is dat waar de Oostkust traditioneel sterk op Europa gericht is, hier op de Westkust Azië op het eerste plan komt. Als Europees land heb je een achterstand. Toch zijn er voorbeelden van samenwerking. BE Basic (door de TU Delft opgericht publiek-privaat samenwerkingsverband voor de ontwikkeling van groene technologieën – red.) werkt samen met het Energy Bioscience Institute, gelieerd aan de University of Berkeley en gefinancierd door BP, om biofuels naar de *next level* te brengen. En

andere partner is Amyris, een spin-off van Berkeley op het gebied van biofuels, waar mensen van de TU Delft rondlopen.

Ruim een jaar geleden hebben we op het Nederlandse Consulaat Generaal in San Francisco een grote bijeenkomst georganiseerd op het gebied van biochemie, waarbij we spelers uit Nederland en uit de regio bij elkaar hebben gebracht. Samen met onder andere de Suiker Unie is een propositie op tafel gelegd om Nederland te positioneren als belangrijk biochemie-land, waar suiker goedkoop en makkelijk voor-

gevraagd over de Amerikaanse markt en was Waste2Chemical, een Wageningse spin-off die technologieën ontwikkelt om biologisch afval om te zetten in nuttige chemicaliën, hier vorig jaar mee met een start-up-tour van veelbelovende *cleantech*-bedrijven. En in mei 2014 vindt in Philadelphia de 'BIO World Congress on Industrial Biotechnology' plaats, door de Topsector Chemie uitgeroepen tot een van de twee prioritaire beurzen wereldwijd. Daar kunnen we Nederland presenteren. Verder is de Westkust heel ver met algen als *feedstock*. Wageningen

'Veel bedrijvigheid op het gebied van advanced biofuels en biochemicals'

handen is. In het kader van de conferentie over *bioproducts* zijn we met een onderzoeker van het Joint Bio Energy Institute – een van de drie nationale onderzoekslaboratoria voor advanced biofuels van het Department of Energy – in de Bio Process Facility in Delft geweest. De interesse was groot, omdat Amerikaanse labs geen goede faciliteiten hebben om een laboratoriumopzet op te schalen. We zijn nu in gesprek met Delft om samenwerking in gang te zetten.

Verder heeft BTG-BTL, een Twents bedrijf dat houtachtige biomassa omzet in pyrolyse-olie, ons advies

Universiteit, die een partnerschap heeft met de Arizona State University, heeft ons gevraagd om de wetenschappelijke connecties die ze gelegd hebben uit te bouwen met bedrijvigheid en publiek-private partnerschappen.

Er gebeurt dus van alles, maar het is niet voldoende. De concurrentie is groot, iedereen wil iets hier in de Silicon Valley en de San Francisco Bay Area. Je zult moeten identificeren met welke partijen je iets wilt, en mensen hierheen halen om te spreken over wat Nederland kan bieden. Daarom is die stagiair zo belangrijk."

JAN REINT SMIT, CHINA

'Veel winst te behalen in verbetering van bestaande processen'

"De afgelopen jaren richtte China zich op groei, het bouwen van plants, en minder op verbetering van bestaande processen. De Chinese chemiesector is over het algemeen weinig efficiënt, met een fors water- en energieverbruik. Daar is nog veel winst te behalen. Samenwerking in R&D is wellicht

nog een stap te ver, maar in het verkopen van bewezen state-of-the-artkennis en -technologie liggen veel mogelijkheden voor Nederland.

De Nederlandse chemiesector is relatief onbekend in China. Men kijkt vooral naar de VS en Duitsland, doordat veel Chinezen daar ►

JAN REINT SMIT, CHINA

gestudeerd hebben. Men weet niet dat de industriële technologie in Nederland heel sterk is en dat bijvoorbeeld de vezels Twaron en Dyneema in Nederland ontwikkeld zijn. Wij proberen dat op verschillende manieren over het voetlicht te brengen. Onlangs hebben we in Sjanghai het event 'Dutch Innovators in Science & Technology' georganiseerd, met korte pitches over Nederlandse technologie en een presentatie van Teijin Aramid over vezeltechnologie. Vorig jaar hebben we tijdens een chemieworkshop in Sjanghai de Nederlandse chemie-sector gepromoot. In 2012 heeft het Innovatie Attaché Netwerk in Nederland een conferentie georganiseerd over *smart materials*, en in 2013 de conferentie *From biomass to bioproducts*. Daarvoor hebben we artikelen geschreven over de stand van zaken in China. Verder neemt de industrie ook zelf initiatieven. DPI bijvoorbeeld is zeer actief in China.

Al jaren aanwezig in China zijn DSM en AkzoNobel. DSM heeft er een grote campus, doet er onderzoek en produceert er. Dat geldt ook voor Akzo, dat een China Technology Centre heeft opgezet. Dat betekent niet dat bedrijven die nu naar China willen te laat zijn. Het hangt er van af wat ze te bieden hebben. Dat het kan bewijst Teijin, dat er niet al te lang geleden een *technology centre* heeft opgezet. Ik denk dat meer Nederlandse bedrijven een kans maken in China. We willen beter in kaart brengen wat de specifieke mogelijkheden zijn. Daar hebben we wel capaciteit voor nodig. Vergeet niet dat wij voor alle topsectoren actief zijn. Op basis van de resultaten zou je een missie kunnen organiseren naar China, waarbij de sector zijn sterktes laat zien. Onze activiteiten zouden versterkt worden als de sector vaker zijn gezicht hier laat zien."

PUBLICATIES

IA Special Bio Based Economy in Nederland:

www.agentschapnl.nl/sites/default/files/Biobased_economy_nl_.pdf

IA Special Advanced Materials:

www.agentschapnl.nl/sites/default/files/Smart%20Materials%20%28NL%29.pdf

EELCO VAN EIJK, DUITSLAND

"Als Duitse en Nederlandse bedrijven samen, al dan niet met publieke partners, investeren in onderzoek, volgt daar uiteindelijk handel uit, en daar gaat het om. Het goede nieuws is dat er op gebied van chemie al veel wordt samengewerkt tussen de twee landen. Zo is in 2012 een publiek-privaat samenwerkingsverband opgericht tussen BE-Basic en het Cluster Industriële Biotechnologie in Noordrijn-Westfalen. Wij hebben er ook aan bijgedragen dat Winfried Kretschmann, de minister-

'In april 2014 is Nederland partnerland op de Hannover Messe'

president van Baden-Württemberg, de Bio Process Facility (BPF) in Delft bezocht. De BPF en de Universiteit Utrecht zijn nu lid van het Industriële Biotechnologie Bayern Netwerk. Dit is interessant voor Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen nu er binnen 'Horizon 2020' een *joint technology initiative* voor *bio-based industries* wordt opgericht. Verder zie ik zelf veel kansen voor nieuwe materialen, zoals composiettechnologie. Die kan toegepast worden in de luchtvaart- en *automotive*-sector, waarvoor Duitsland natuurlijk een zeer interessant land is.

Duitsland heeft een aantal belangrijke clusters, zoals Bio Pro Stuttgart, IBB-Netwerk in Beieren en het Spitzen Cluster Bio Economy. Op verzoek van Nederlandse clusters diepen wij uit hoe die clusters in elkaar zitten en wie de relevante spelers zijn. Die informatie delen wij via publicaties en tijdens het jaar-

lijkse congres van het Innovatie Attaché Netwerk.

Het is niet makkelijk om in een groot en hoogontwikkeld industrieland als Duitsland voet aan de grond te krijgen. Zeker niet op de korte termijn. Je moet als sector goed weten wat je wilt en een langetermijnstrategie hebben, voor minstens vijf jaar. Anders kom je er niet. Daarbij kunnen met name middelgrote en kleinere bedrijven ook baat hebben bij Holland-branding. In april 2014 is Nederland partnerland op de Hannover Messe, de grootste industriebeurs ter wereld, met veel exposure in Duitsland en de rest van de wereld. Dit biedt een prima kans om het vlakke beeld dat men in Duitsland van Nederland heeft te kantelen in de richting dat er in Nederland op topniveau onderzoek en wetenschap wordt bedreven en dat Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen goede partners zijn voor Duitse *counterparts*." ■